

Datum: 23. 6. 2021

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
g. Igor Zorčič, predsednik
Vodjem poslanskih skupin
Šubičeva ulica 4

1000 Ljubljana

Zadeva: Predlogi amandmajev reprezentativnih delodajalskih organizacij k predlogu Zakona o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 – EPA: 1974-VIII

Vlada Republike Slovenije je dne 21. 6. 2021 vložila v zakonodajni postopek predlog Zakona o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 – EPA: 1974-VIII (v nadaljevanju: predlog ZIUPGT).

Reprezentativne delodajalske organizacije - Trgovinska zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, smo pred vložitvijo predloga ZIUPGT v zakonodajni postopek na Vlado RS naslovile predloge več ukrepov, ki bi bili po našem prepričanju nujni za okrevanje gospodarstva. Žal pa po pregledu besedila predloga ZIUPGT z razočaranjem ugotavljamo, da predlog ZIUPGT ne vsebuje niti ukrepov, ki so se že napovedovali, kaj šele dodatnih predlogov, ki smo jih večkrat usklajeno podali.

Predstavniki delodajalcev zato apeliramo na poslance Državnega zbora, da v besedilo ZIUPGT vključijo ukrepe, ki jih v amandmajski obliki navajamo v nadaljevanju.

Predlogi amandmajev reprezentativnih delodajalskih organizacij k predlogu ZIUPGT:

– K 1. členu predloga ZIUPGT

V drugem odstavku 1. člena predloga ZIUPGT se doda nova 7. alineja, ki se glasi:
»- Zakona o dodatnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 15/21 – ZDUOP).«

Obrazložitev:

Predlagamo, da se ukrepa delnega subvencioniranja minimalne plače in delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo podaljšata do 31. 12. 2021, zato je potrebno ustrezno dopolniti tudi 1. člen predloga ZIUPGT, saj ta dva ukrepa ureja Zakon o dodatnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 15/21 – ZDUOP), ki v 1. členu predloga ZIUPGT ni vključen.

– K 8. členu predloga ZIUPGT

Za 8. členom predloga ZIUPGT se doda nov 8.a člen:

»(1) Ne glede na sedmi odstavek 29. člena Zakona o dodatnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 15/21 – ZDUOP) je delodajalec do subvencije upravičen za plačilo dela od 1. 1. do 31. 12. 2021.

(2) Ne glede na prvi in drugi odstavek 40. člena Zakona o dodatnih ukrepih za

omilitev posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 15/21 – ZDUOP) lahko delodajalec napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo za obdobje od 1. 7. do 31. 12. 2021, pri čemer lahko vlada ta ukrep s sklepom podaljša največ dvakrat za obdobje enega meseca, vendar ne dlje kot do 28. 2. 2022.«

Obrazložitev:

S predlogom amandmaja se predlaga subvencioniranje dviga minimalne plače v višini 50 EUR na zaposlenega, ki je določena za prvo polovico leta 2021, do konca leta 2021.

Predvideno subvencioniranje za drugo polovico leta 2021 (začasna odprava minimalne osnove za socialne prispevke) dejansko pomeni le minimalno pomoč (okrog 15 %) in še to le pri tistih zaposlenih, ki nimajo nobenih dodatkov (torej niti za delovno dobo) oziroma, kjer višina osnovne plače z vključenimi dodatki ne bi dosegla novo določene minimalne osnove za plačilo prispevkov. To pomoč ocenjujemo kot nezadostno, zato predlagamo podaljšanje obdobja subvencioniranja dviga minimalne plače v višini 50 EUR na zaposlenega do konca leta 2021.

Nekatere dejavnosti zaradi določenih omejitev ali manjših naročil še vedno ne morejo poslovati v polnem obsegu, zato je ukrep podaljšanja čakanja na delo do konca leta 2021 nujen.

– **K 26. členu predloga ZIUPGT**

Pri oblikovanju predloga za **pomoč gospodarstvu v obliki enkratnega dodatka zaradi posledic epidemije**, smo izhajali iz ene od delovnih verzij predloga ZIUPGT, ki je bila predstavljena delodajalskim organizacijam in je vključevala predlog dodatka za turizem. Glede na to, da so bile zaradi omejevanja opravljanja dejavnosti prizadete tudi druge panoge, predlagamo, da se enkratni dodatek zaradi posledic epidemije vključi v ZIUPGT na način, kot predlagano v nadaljevanju.

Za 26. členom predloga ZIUPGT se dodajo novi 26.a, 26.b, 26.c, 26.č, 26.d in 26.e členi, ki se glasijo:

»26.a člen

(pomoč v obliki enkratnega dodatka zaradi posledic epidemije)

(1) Upravičenec do pomoči v obliki enkratnega dodatka zaradi posledic epidemije je pravna ali fizična oseba, ki:

- je bila registrirana najpozneje do 30. novembra 2020,
- dejavnosti delno ali v celoti zaradi posledic epidemije COVID-19 ni mogla ali ne more opravljati ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu zaradi posledic epidemije COVID-19 skladno s tretjim odstavkom tega člena.
- ima vsaj enega zaposlenega na dan uveljavitve tega zakona, pri čemer se za zaposlenega štejejo tudi družbenik ali delničar gospodarske družbe oziroma ustanovitelj zadruga ali zavoda, ki je poslovodna oseba, in je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 16. člena ZPIZ-2, ali je samozaposlen, ki je na dan uveljavitve tega zakona vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi 15. člena ZPIZ-2 ali je
- ni na dan 31. december 2019 podjetje v težavah skladno z 18. točko 2. člena Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (v nadaljnjem besedilu tega člena: Uredba Komisije 651/2014/EU).

(2) Upravičenec ne more biti:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 odstotkov,
- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K po standardni klasifikaciji dejavnosti, in ima več kot deset zaposlenih na dan oddaje vloge,
- tuje diplomatsko predstavništvo in konzulat, mednarodna organizacija, predstavništvo mednarodnih organizacij ter institucija, organ in agencija Evropske unije v Republiki Sloveniji.

(3) Šteje se, da upravičenec zaradi posledic epidemije COVID-19 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu, če bodo prihodki upravičenca v letu 2021 ali v letu 2020 zaradi posledic epidemije COVID-19 upadli za več kot 10 odstotkov glede na leto 2019. Za leto 2019 se upoštevajo podatki iz poslovnih izkazov, ki so bili oddani do 31. maja 2020. Za leto 2021 upravičenec oceni prihodke od prodaje. Če ni posloval v celotnem letu 2019 ali 2020, je do pomoči upravičen tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki leta 2021 znižali za več kot 10 odstotkov glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020. Če v letu 2019 ni posloval, je do pomoči upravičen tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2021 znižali za več kot 10 odstotkov glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek tega člena se pri izračunu upada prihodkov od prodaje lahko upošteva prihodke od prodaje v upravičenem obdobju glede na povprečno število zaposlenih ali prihodke od prodaje glede na vrednost osnovnih sredstev, brez zemljišč, če je tak način upoštevanja prihodkov od prodaje za upravičenca ugodnejši. Upravičenec v pisni izjavi izjavi, da je pri izračunu upada prihodkov od prodaje upošteval povprečne prihodke od prodaje iz prejšnjega stavka tega odstavka.

(5) Višina enkratnega dodatka zaradi posledic epidemije je sestavljena iz dodatka, ki se izračuna v odstotku, določenem v sedmem odstavku tega člena od letnih prihodkov od prodaje iz leta 2019 oziroma 2020 in dodatka za regres v višini 500 evrov na zaposlenega ali samozaposlenega. Dodatek za regres se določi glede na število oseb vključenih v zavarovanje na podlagi 14., 15. in 16. členu ZPIZ-2 na dan uveljavitve zakona. Enkratni dodatek se izračuna skladno z naslednjo formulo:
(25 % od v odstotku izraženega upada prihodkov od prodaje v 2021/2019 ali 2020/2019 oz. 2020) x (prihodki od prodaje 2019)
+ (število zaposlenih x 500 EUR)

(6) Osnova za izračun enkratnega dodatka so letni prihodki od prodaje v letu 2019 oziroma 2020. Pri tem se povprečni mesečni prihodki posameznega leta izračunajo na naslednji način:

- za leto 2019: (prihodki v letu x 30,4)/število dni poslovanja v letu,
- za leto 2020: (prihodki v letu x 30,5)/število dni poslovanja v letu.

(7) Odstotek za izračun višine enkratnega dodatka iz petega odstavka tega člena je 25 odstotkov izraženega upada prihodkov od prodaje na eno decimalno v letu 2021 glede na leto 2019 ali v letu 2020 glede na leto 2019. Za leto 2019 se upoštevajo podatki iz poslovnih izkazov, ki so bili oddani do 31. maja 2020. Za leto 2020 se upoštevajo podatki iz poslovnih izkazov, ki so bili oddani do 30. aprila 2021. Za leto 2021 upravičenec oceni prihodke od prodaje. Če ni posloval v celotnem letu 2019 oziroma 2020, se izračuna upad prihodka povprečnih mesečnih prihodkov leta 2020 glede na povprečne mesečne prihodke leta 2019. Če v letu 2019 ni posloval, se

izračuna upad prihodkov od prodaje povprečnih mesečnih prihodkov v letu 2021 glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 30. novembra 2020.

(8) Dodatek za regres iz petega odstavka tega člena mora upravičenec nameniti za izplačilo regresa za zaposlene, ki se izplača najkasneje do 31. decembra 2021. V primeru, da upravičenec ne bo izplačal regresa zaposlenim, mora vrniti prejeto pomoč iz tega odstavka.

(9) Za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih računovodenja, so prihodki od prodaje iz tega člena čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih računovodenja.

(10) Pomoč v obliki enkratnega dodatka zaradi posledic epidemije je oproščen plačila vseh davkov in prispevkov.«

Obrazložitev:

Upravičenec do enkratnega dodatka zaradi posledic epidemije je pravna ali fizična oseba, ki dejavnosti ni mogla v celoti ali delno ali je ne more opravljati ali jo opravlja v omejenem obsegu zaradi posledic epidemije COVID-19 in ima vsaj enega zaposlenega na dan uveljavitve tega zakona, ali je samozaposlen, družbenik ali delničar gospodarske družbe oziroma ustanovitelj zadruga ali zavoda, ki je poslovodna oseba ter ni podjetje v težavah. Upravičenec ne more biti neposredni ali posredni uporabnik proračuna RS oziroma občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 odstotkov, delodajalec, ki spada SKD K, tuje diplomatsko predstavništvo in konzulat, mednarodna organizacija, predstavništvo mednarodnih organizacij ter institucija, organ in agencija Evropske unije v Republiki Sloveniji.

Enkratni dodatek je namenjen upravičencem z upadom prihodkov od prodaje več kot 10 odstotkov v letu 2021 (ocena upravičenca) glede na leto 2019 (podatki oddani do 31. maja 2020) ali v letu 2020 glede na leto 2019 (podatki oddani do 30. aprila 2021). Določeno je tudi, kako se upošteva upad prihodkov, v kolikor upravičenec ni posloval celotno leto 2019.

»26.b. člen (izplačilo enkratnega dodatka)

(1) Za izplačilo enkratnega dodatka upravičenec iz prvega odstavka prejšnjega člena preko informacijskega sistema FURS predloži izjavo, s katero izjavlja, da je oseba, ki jo opredeljuje prejšnji člen in da je njegov upad prihodkov od prodaje več kot 10 odstotkov.

(2) Upravičenec mora predložiti izjavo iz prejšnjega odstavka tega člena najpozneje do 30. septembra 2021.

(3) FURS izplača enkratni dodatek do 20. oktobra 2021.«

Obrazložitev:

Upravičenec predloži izjavo preko informacijskega sistema FURS najkasneje do 30. septembra 2021. FURS izplača enkratni dodatek do 20. oktobra 2021.

»26.c člen (zagotavljanje sredstev)

Sredstva za izplačilo enkratnega dodatka se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije oziroma iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije.«

Obrazložitev:

Sredstva se zagotavljajo v proračunu RS ali proračunu EU.

»26.č člen
(vračilo pomoči)

(1) Upravičenec, ki je uveljavil enkratni dodatek in naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev ali je zahteval previsok znesek pomoči, o tem obvesti FURS najpozneje do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2021 oziroma za obdobje, ki vključuje podatke za obdobje drugega polletja 2021, oziroma do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 2021 oziroma do roka za predložitev končnega obračuna po prenehanju subjekta, in vrne znesek prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Po poteku roka za plačilo do plačila, se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti po Zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZPOMZO-1).

(2) Če obveznost iz naslova vračila prejete pomoči ni plačana v roku, predpisanem s tem zakonom, se prisilno izterja. Izvršbo opravi FURS po določbah zakona, ki ureja davčni postopek.

(3) Upravičena višina pomoči v obliki enkratnega dodatka se ugotavlja na osnovi podatkov, kot izhajajo iz revidiranih oziroma potrjenih računovodskih izkazov ali drugih dokazil.«

Obrazložitev:

Opređeljeno je, da mora upravičenec, če je naknadno ugotovil, da ni izpolnjeval pogojev za pridobitev enkratnega dodatka, vrniti znesek prejete pomoči v 30. dneh od vročitve odločbe. V kolikor ne vrne pomoči v roku, mora plačati zamudne obresti. Prejeta pomoči, ki ni plačana v roku, se izterja s strani FURS-a.

»26.d člen
(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem ukrepa in izpolnjevanjem obveznosti vračila pomoči izvaja FURS, ki za postopek nadzora smiselno uporabi zakon, ki ureja davčni postopek.«

Obrazložitev:

Nadzor nad izvajanjem ukrepa enkratnega dodatka za turizem izvaja FURS.

»26.e člen
(pogoji dodelitve državne pomoči)

Višina pomoči v upravičenem obdobju ne sme presegati najvišje pomoči skladno s točko 3.1 Začasnega okvira in se lahko začne izvajati po njegovi odobritvi s strani Evropske komisije.«

Obrazložitev:

Določena so pravila državnih pomoči in sicer se upošteva točka 3.1 Začasnega okvira EU za državne pomoči.

Dodatna predloga:

– Vključitev izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka

Predlagamo, da se v predlog zakona vključi izredna pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka v besedilu, ki je bil del verzije predloga zakona z dne 31. 5. 2021 pod poglavjem IV. Začasni ukrepi, točka 1. Začasni ukrepi na področju

gospodarstva, podpoglavje 1.1 Izredna pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka, pri čemer se upošteva naslednje predlagane spremembe:

- 10. člen, 1. odstavek predloga z dne 31.5.2021: presečni datum registracije urediti enakopravno glede na druge predlagane ukrepe (namesto 1.3.2021 enako kot pri ukrepu skrajšanega delovnega časa, kjer je trenutno presečni datum 31.12.2020)
- 13. člen, 2. odstavek predloga z dne 31.5.2021: previsoko zahtevan upad prihodkov za pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka (MTD) v višini 45 %, predlagamo 20 % upad. Po PKP5, ki je zadnji urejal MTD je bil zahtevan 20 % upad, prav tako je upad v višini 20 % zahtevan pri drugih ukrepih, kar s.p./družbenike postavlja v neenakopraven položaj.
- 13. člen, 3. odstavek predloga z dne 31.5.2021: črtanje obveznosti, da se upravičenec že v izjavi opredeli, da je pri izračunu upada prihodkov od prodaje upošteval povprečne prihodke od prodaje, kar je enostavno nemogoče, saj gre zgolj za oceno upada in v trenutku podaje izjave upravičenec nikakor ne more vedeti, kateri izmed izračunov bo zanj ugodnejši. S tem upravičencem vnaprej neutemeljeno odvzemamo možnost izbire izračuna, ki je zanj ugodnejši, prav tako takšnih pogojev ni bilo v predhodni interventni zakonodaji. Predlagamo, da se odstavek uredi po zgledu zadnje verzije predloga zakona z dne 21.6.2021 za povračilo regresa (4. odstavek 27. člena predloga z dne 21.6.2021).

-Vključitev ustrezne zakonske podlage, da se Pravilnik o merilih sorazmernosti pri pogoju ugotavljanja znižanja prihodkov (UL RS 28/21, 58/21) uporablja tudi za ZIUZEOP v obdobju od marca do maja 2020.

Merila sorazmernosti, ki jih določa Pravilnik o merilih sorazmernosti pri pogoju ugotavljanja znižanja prihodkov, ne veljajo za pomoči, ki so jih upravičenci prejeli po ZIUZEOP in ZIUZEP-A (v obdobju od marca do maja 2020). Uporabo omenjenega pravilnika je potrebno razširiti tudi na pomoči prejete na podlagi ZIUZEOP in ZIUZEP-A, saj prihaja do neutemeljenega neenakega položaja subjektov z vidika pravil o vračanju pomoči.

V pričakovanju, da boste naše strokovne predloge, ki bodo pripomogli k oživitvi slovenskega gospodarstva proučili in jih povzeli v obliki svojih amandmajev v zakonodajnem postopku sprejemanja predloga Zakona o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 – EPA: 1974-VIII (ZIUPGT), vas lepo pozdravljamo.

Z odličnim spoštovanjem,

Tibor Šimonka, l. r.
Predsednik GZS

mag. Mariča Lah, l. r.
Predsednica TZS

Branko Meh, l. r.
Predsednik OZS

Marjan Trobiš, l. r.
Predsednik ZDS

Drago Delalut, l. r.
Predsednik ZDOPS

V vednost:

- g. Alojz Kovšca, predsednik, Državni svet RS
- g. Zdravko Počivalšek, minister, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- mag. Andrej Šircelj, minister, Ministrstvo za finance
- g. Janez Cigler Kralj, minister, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti